

DZIENNIK BIAŁOSTOCKI

Wychodzi codziennie zrana w dni powszednie niedziele i święta. — Numer pojed. 4 marki

Prenumerata z odnośnikiem do domu i przesyłką pocztową wynosi 90 marek miesięcznie. (Prenumerata przyjmuje się tylko miesięczną).

CENA OGŁOSZEN: 1 wiersz nonparelu lub jego miejsce przed tekstem 8 mk., za tekstem 5 mk., w tekście 11 mk. Nekrologi po 10 mk. za wiersz. Ogłoszenia drobne po 1 m. za wyraz. Poszukującym pracy po 50 fen. Ogłoszenia, nadesłane po 9-6 wieczorem, liczą się o 20% drożej.

REDAKCJA:
Rynek Kościuszki № 1. — Telefonu № 56
ADMINISTRACJA:
Rynek Kościuszki № 1. — Telefonu № 58.
Otwarta od godz. 9—2 i od 5—7 wiecz.

Wiadomości polityczne.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA 26.11.
Prezydent Ministrów Witos, przybył dziś po południu do gmachu Sejmu i zaprosił przewodniczących klubów na posiedzenie.

Po krótkiej wymianie zdań ustalono kandydaturę na stan. ministra Starba Jana Kantego Stępczowskiego i na stan. ministra Przemysłu i Handlu inż. Stefana Przanowskiego. Tylko socjaliści uczynili formalne zastrzeżenie, a to ze względu na zapowiedzianą przez p. Stępczowskiego rewizję ustawy o pożyczce przemysłowej, której socjaliści są bezwzględni zwolennikami. Obsadzenie tych dwóch tek zamyka przesilenie, chwilowo poza niezblatowaniem kwestji ministra Kucharskiego.

Prezes Narodowej Partii Robotniczej, Chądzyński, był u prezidenta ministrów zapytaniem czy prawdziwą jest pogłoska o zaprowadzeniu Generalnej Delegatury w Poznaniu i powierzeniu tego stanowiska 4-rotu Trzaskalskiemu? N. P. R. zastrzegło się, iż obsadzenie generalnej delegatury nie może nastąpić bez porozumienia z N. P. R. Prezydent ministrów odparł, że sprawa jest nieaktualna, bo p. Kucharski nie zgłosił dymisji, a natomiast Zw. L. N. zgłosił dziś ponownie swój akces do większości rządzącej. Premier zapewnił, że w każdym razie gdy kwestja Poznańskiego będzie zdecydowana zasięgnie opinii N. P. R.

Wiadomość ze Zw. L. N. ponownie zgłosił akces do koalencji nabiera znaczenia w związku z ogłoszoną dziś uchwałą Z. L. N. która domaga się przyjęcia tego zgłoszenia. Stanowisko p. Kucharskiego w gabinecie jest odłąd kluczem sytuacji wewnętrznej, albo podbicie w gabinecie, jako przedstawiciel Zw. Ludowo Narodowego, na co się niechęć zgodzić obie partji robotnicze, albo Narodowe Zjednoczenie Ludowe wywoła trudności w razie nieuwzględnienia akcesu Zw. L. N.

Zapowiedziany wyjazd poselskich członków delegacji do Rygi, wywołali znaczne trudności. W kołach politycznych informują że m. in. Sapiński na Radzie Ministrów, która uchwalila wyjazd posłów, podał do wiadomości zastrzeżenie, jakie w tym względzie czynił p. Dąbski, wyjeżdżając do Rygi. Oświadczył on mianowicie, że udział delegacji posłów uważa on za niepożądany ze względu na osobistych i politycznych. W razie przyjazdu masła by nastąpić ze stanowiska przewodniczącego. Mimo tych zastrzeżeń Rada Ministrów uchwalila wyjazd posłów. Według teleqramów, jakie dziś na deszczu z Rygi, uchwalilo na wywołanie wszelkiego podobieństwa, zasadnicze zmiany w składzie delegacji pokojowej. Łącznie z wiadomością podaną poprzednio wczoraj o przyjeździe p. Dąbskiego do War-

Po klęsce Wrangla Francja a Sowjety.

WARSZAWA 25.11. (Tel. od własnego korespondenta).

Z Paryża donoszą Francuski prezydent ministrów złożył wczoraj przed komisją parlamentarną dla spraw zagranicznych oświadczenie, że rząd francuski postanowił znieść blokadę Rosji Sowieckiej i zezwolić, a nawet popierać nawiązanie stosunków handlowych i przemysłowych z Rosją. Francuski prezydent ministrów oświadczył, że rząd francuski uznaje rząd Sowietów, jako rząd de facto.

Dzisiaj oświadczył Leygues, że armja Wrangla więcej nie istnieje i że generał Wrangla wobec Francji nie reprezentuje więcej rządu rosyjskiego. Rząd francuski uważa się za zwolniony od wszelkich zobowiązań wobec Wrangla. Resztki armji generała Wrangla będą przez Francję zaprowadzone tylko ze względów humanitarnych, ale o jakikolwiek użyte jej nie może być więcej mowy.

Prasa angielska wobec stanowiska Leygues'a.

London 26.11 (East Express)

Oświadczenie premiera francuskiego na posiedzeniu Komisji Izby deputowanych wywołało w Londynie jaknajlepsze wrażenie. „Times” w tej sprawie pisze: „Słowa Leygues'a znajdują uznanie u większości angielskich, bowiem porozumienie serdeczne i ścisłe z Francją stało się dla Anglii artykułem wiary narodowej.

Plebiscyt na Górnym Śląsku.

WARSZAWA 26.11 (Telefonem od własnego korespondenta).

„Rzeczop” donosi z Paryża, że prezydent ministrów Leygues w Komisji spr. zagr. oznaczył jako najbliższy termin plebiscytu na Górnym Śląsku dn. 25 stycznia l. 1921. Legas stanowczo oświadczył się przeciw udziałowi w głosowaniu mieszkańców z poza obrębu G. Śląska. Chodzi tu o 200—300 tysięcy osób. Przewiezienie ich na G. Śl. stało by się daniem niebezpieczeństwem dla spokojnego przebiegu plebiscytu.

Plebiscyt w Wilnie.

Genewa 26.11. (E. Express.)

Delegat polski prof. Aszkienazy przemówił w Komisji L. N. w sprawie określenia terenów, na których ma się odbyć plebiscyt. Wniósł uchwały z dn. 28 paźdz. rb. w Brukseli, plebiscyt winien się odbyć na wschód od linii Carzona. Tereny te wchodziły w skład dawn. gab. Kowieńskiej, Wileńskiej i Grodzieńskiej. Polska proponuje wciągnięcie do tych granic części gab. Kowieńskiej zamieszkiwanej przez 100.000 polek. Od strony wschodniej linja ma być identyczną z granicami określonymi w traktacie pokojowym między Litwą a bolszewikami.

Połączenie Żeligowskiego z Bałachowiczem.

LONDYN 26.11 (East Express).

„Morning Post” donosi, że w Wilnie rozpoczęły się rokowania mające na celu połączenie wojsk Żeligowskiego z oddz. Bałachowicza. Jeżeli zostaną one doprowadzone do skutku przysięszy to ofensywę bolszewicką na Wilno. Litwini podają w tej sprawie wywiad z przedstawicielem Sowietów w Kownie, p. Axelrodem, który miał oświadczyć, że armja bolszewicka będzie zmuszoną zająć ponownie Wilno.

W dniu jutrzejszym, w 90-tą rocznicę Powstania Listopadowego, wzywamy obywateli m. Białegostoku do odświętnego przybrania ulic, domów i gmachów publicznych.

szowy, można się liczyć z ostatecznym p. Dąbskiego. Wiadomość ta wywołuje w kołach politycznych porażenie. Jak wiadomo, obowiązując dotąd uchwała Rady Ministrów, wedle której w razie potrzeby przewodniczenie delegacji objąć ma wiceprezydent Daszyński.

W kołach sejmowych obiegają pogłoski, o zamierzonym obsadzeniu w czasie najbliższym stanowiska posła w Londynie, natomiast odwołany ma być pos. w Waszyngtonie ks. Kazimierz Lubomirski.

— Prenumerujcie „Dziennik Białostocki” —

O odsadę stanu.

WARSZAWA 26.11 (East Express).
„Przegląd Włecz” donosi: Adolf Destan, dostawca obawia dla armji obsadzony został w 10 pawilonie pod zarzutem zdrady stanu. Destan celem przetrzymania obawia i przez to zyskania wyskanka u władz gdańskich zatrzymał obawie w nakrytyniejszej dla armji polskiej chwili.

Gen. Rozwadowski pozostaje Szefem Sztabu.

WARSZAWA 26.11 (PAT.)
Nacz. D-wo W. P. zaprzecza pogłoskom o astąpieniu Gen. Rozwadowskiego ze stanowiska Szefa Sztabu. W chwili obecnej byłoby to donajmniej nie wskazane.

Kamienicznicy w Sejmie.

WARSZAWA 26.11. (Tel. od wł.kor.)
Dzisiaj w pol. kilkuset właścicieli nieruchomości wstąpiło na korridor sejmowy i z krzykiem i wrzaskiem otoczyło posła Grzędzińskiego, referenta ustawy o ochronie lokatorów, żądając złożenia mandatu. Sztaba sejmowa z trudem osłoniła z gmachu Sejmu zbotłych i okropnych w swym gniewie kamieniczników.

O pożyczkę miljarða franków.

Warszawa 26.11. (East Express)
„Prz. W.” donosi że klub poselski Pol. Stron. Lud. (Piast) występuje z projektem podjęcia akcji celem zaciągnięcia we Francji pożyczki w wysokości miljarða fr.

Traktowane jeńców przez Litwinów.

WARSZAWA 26.11 (E.E.)

„Przegląd Wieczorny” otrzymał informacje o fatalnym traktowaniu jeńców polskich na Litwie. Na 200 jeńców wydaje się 1200 funt. otreb. Na roboty pędzą jeńców w koszulach.

Kongres syndykatów robotniczych.

London, 25. 11. (E. E.)

Pierwsze posiedzenie kongresu międzynarodowego syndykatu robotników odbyło się 22 b.m. Uczestniczyło około 100 delegatów, przybyłych z Francji, Włoch, Belgii, Austrii, Danji, Kanady, Niemiec, Hiszpanji, Polski, Łotwy i Norwegii. Tematem obrad były socjalizacja środków wytwórczości oraz międzynarodowego rachca robotniczego. Apfelbaum, Lenin, Zinowiew, Radek Sobelson, Bela Kuhn, Bacharin w liście otwartym oświadczyli, iż związek międzynarodowy syndykatu zaradca stałe interesy zasadnicze rachca robotniczego.

Rada Miejska

(Posiedzenie 45, d. 25.XI. 1920 r.)

Rozpoczęło się o godz. 7 m. 30 wiecz. w obecności 19 radnych i 15 członków Magistratu (W czasie posiedzenia przybyło jeszcze 4 radnych i 2 członków Magistratu)

Przewodniczący prezes Rady Miejskiej, F. Filipowicz, listę mówców prowadził wiceprezes W. Olszyński, protokół zaś radny K. Kosiński.

I. Wobec tego, że radny W. Hermanowski z powodu wyjazdu z Białogostoku na dzisiejszy przeddzień czasu, zrezygnował z pracy w Dozorze Szkolnym, wyłoniła się potrzeba przeprowadzenia wyborów uzupełniających do Dozoru. Wystawiono kandydaci z paszport rednych wyłoniła się jednak różniami trudności, wobec czego postanowiono prosić rodziców Hermanowskiego o pozostanie i nadal w Dozorze Szkolnym.

II. Po odczytaniu przez radnego Kosińskiego pisma Magistratu, oraz Ustawy Nr 368, z d. 18 lipca 1919 r. o pompy państwowej na odbudowę gospodarstwa, zniszczonych lub uszkodzonych skutkiem wojny, — wybrano do mającej się utworzyć Powiatowej Komisji Zapomogowej radnego Józefa Pachalskiego.

III. Na zasadzie ustawy z d. 23 kwietnia 1920 r. ograniczeniach w sprzedaży nopolów alkoholowych, mają być powołane Komisje do walki z alkoholizmem, m. powiatowe, miejskie i wojewódzkie.

W sprawie tej zwróciło się Ministerstwo Zdrowia Publicznego do Województwa Białostockiego d. 4 listopada r. b., to zaś d. 13 b. m. przelało pismo Ministerstwa do Magistratu do wykonania.

W piśmie swem Ministerstwo zaznacza, że ze względu na termin d. 1 stycznia 1921 r., w którym wy-

zoją wszystkie wydać dotąd konieczne szynkarskie i wogóle na sprzedaż nopolów alkoholowych — niezbędny jest pospiesz w wykonaniu prac przygotowawczych do tworzenia powyższych komisji.

D. 17 bm. Magistrat otrzymał pismo Województwa i przelał je do prezesa Rady Miejskiej z prośbą o wybór dwóch przedstawicieli Rady Miejskiej do komisji.

Po zaznajomieniu się z tą sprawą wybrano do komisji radnego Glińskiego Antoniego i Parjanowicza Stanisława.

IV. Statut o podatku od przyrostu wartości własności nieruchomości przyjęto większością głosów z poprawkami, wniesionymi przez komisję, wybraną przed dwoma tygodniami.

V. Prezydent miasta B. Szymański, oraz przewodniczący Komisji Budżetowej Skarbowej radny Lamprecht W. wypowiedzieli awagi ogólne o budżecie miasta na r. 1920—1921.

Prezydent jest pełen optymizmu, mimo że kasa miejska przeważnie świeciła pastkami, gdyż dochody wpływały bardzo powoli, wydatki zaś rosły z szybkością coraz większą.

Diagi miasta w d. 1 kwietnia 1920 roku wynosiły około 4 i pół milionów marek. Preliminarz budżetowy przewiduje deficyt w wysokości 28 milionów marek (dochody 20 milionów, wydatki 48 milionów).

Radny Lamprecht obawia się, że po paru latach diagi miasta przewyższą wartość majątku miejskiego i aważa, że taki ten oznaczać będzie kompletne bankructwo.

Radny J. Pachalski — interesuje się, kto te ciężary, jakie spadają na miasto, będzie ponosił, czy wyłącznie właściciele nieruchomości — obywatele — czy również i lokatorzy.

Prezes Rady Miejskiej zapewnił radnego Pachalskiego, że ciężary wszelkie ponosić będą wszyscy obywatele miasta, to znaczy — właściciele

ciężce nieruchomości zarówno z lokatorami.

Lawnik F. Godyński chciałby wiedzieć, czy się dzieje z nieruchomości przez Radę Miejską stałymi podatkami.

Prezydent wyjaśnił, że statuty leżą dotychczas w Warszawie, w Ministerstwie Skarbu i dopóki lecą tam będą, do kasy miejskiej nie wpłynę ani jedna marka z podatków.

VI. Lawnik Rybolowicz zreferował sprawę prensji niektórych firm i osób i odszkodowanie zebrane przez bolszewików na potrzeby miasta materjały.

Uchwalono zgodnie z wnioskiem Magistratu zapłacić za materjały, które znalazł Tymczasowy Komitet Obywatelski w składach Magistratu (znano więc prensje Baehracha w wysokości mk. 8700.—, Windgrada mk. 42836.25 i Carera mk. 4382.50).

VII. Za materjały dane pracownikowi Magistratu p. Szamborskiemu przez Tymczasowy Komitet Obywatelski na reperację spalonego dachu domu jego przy al. Sobieskiego uchwalono po dłuższej dyskusji pobrać opłatę podług cen kosztu.

VIII. Odczytano odezwę Zarządu Związku miast Polskich w sprawie przyjęcia z pomocą ziemi Wileńskiej. Po krótkiej dyskusji uchwalono jednogłośnie wysłać awagę Mk. 100 000 z kasy miejskiej i przekazać te pieniądze miejscowemu Komitetowi przesłania pomocy Ziemi Wileńskiej.

VIII. Na „gwiazdkę” dla żołnierzy gornicza Białostockiego oraz dla 42 państwa piewoty przeznaczono Mk. 100 000 jednogłośnie.

O godz. 10-ej rozpoczęło się posiedzenie publiczne i trwało do g. 11 m. 50. Na posiedzeniu tym Komisja do zbadania zachowania się pracowników Magistratu w czasie inwazji bolszewickiej zdawała sprawozdanie ze swej pracy.

Ika

Podwójne ciągnięcie „Milionówki”

Jak się okazało, Nr. 0.000.004, na który padła wygrana miliona marek w ubiegłą sobotę, przypadkowo nie został sprzedany przez Starostę w Chełmie (Województwo Pomorskie), dokąd ta seria numerów była wysłana przez Centralny Urząd 4 proc. Państwowej Polityki Przemowej.

Wskutek tego wygrana faktycznie staje się własnością Skarbu Państwa, jednak w myśl rozporządzenia Ministra Skarbu odnośnie do plerwszych 3 uprzywilejowanych cięgnięć będzie powtórzona w najbliższą sobotę.

Z tego powodu w sobotę, dnia 27 bm. wylosowane będą dwa numery i rozegrane będą dwa nowe miliony, dla których do tego czasu nabejdą „Milionówki”. W ten sposób szanse posiadaczy „Milionówek” zwiększą się prawie czterokrotnie: prócz wylosowywania wygranej z trzech milionów numerów, zamість pięciu, ogół posiadaczy „Milionówek” otrzyma dwa premie milionowe.

W walce z rabunkami i bandytyzmem.

W związku z zamieszczeniem w Nr. 201 i 252 „Dziennika Białostockiego” wiadomości o licznych napadach rabunkowych, mających miejsce na szosie Krynki-Białystok, Powiatowa Komenda P.P. w Białymstoku donosi, iż zostały przesłane następujące środki za rodecie celem zwalczania bandytyzmu na wspomnianej szosie: patrol policjny w Sopocie (tam powiat) otrzymał rozkaz natychmiastowego zorganizowania inspekcji szosy patrolowej na rzeczoną trasie i w tym celu w porozumieniu z gminami ma być zorganizowana stała służba stróżowa na szosie Krynki-Białystok, złożona

St. Kuszelewska.

Z książek.

Leży przedemną kilkanaście broszur wydanych przez „Straż Kresową”.

Przeznaczone są one dla kresowego ludu, dla żołnierzy, na wschodzie Rzeczypospolitej walczących, dla szlacheckiej szlachty, jak młodości inteligencji. Niemniej jednak czytelnik o wyższym poziomie myślowym znajdzie może realną wartość i niekłamana przyjemność w czytaniu tych książeczek. Kwestje bowiem, w nich poruszone, posiadają pierwszorzędne znaczenie w obecnym młodo-państwowym życiu Polski.

Myślą przewodnią wszystkich broszur, zarówno historycznych, jak ekonomicznych lub popularno-politycznych jest idea współzycia Polaki, Litwy, Ukrainy i Białejrasi, jako „wolnych z wolnymi, równych z równymi” — przewodnią idea całej działalności „Straży Kresowej”.

M. Wankowicz, „Dlaczego żołnierz polski wkracza na Litwę i Białorusi?” Warszawa 1919. Wydanie 3-cie.

Króciutka, jedyna książeczka, z wizerunkiem Ostrobramskiej na okładce, z uciechem słowem w treści. Żołnierz idzie na kresy, żeby domnieć swym braciom kresowym, iż lepiej żyć z nami, niż z moskalem. Ta wspólna wiara, tradycja, obyczaj, wspólne interesy gospodarze — tam wspólny wróg. Wybór prosty.

Jerzy Łażyca, „Moskal — twój wróg. Wiedź, czym nam grozi”. Warszawa 1919. Zwięzła a wyzerpnięta, ciekawie a rzeczowo przedstawia książeczka odwieczną

roźnicę kultur, obcość ras, obyczaja, wiary i narodowego bytu.

Wanda Białowska, „Odwieczne niebezpieczeństwo Moskwy dla Litwy i Białejrasi” Warszawa 1919 r. Tę samą, co powyżej, kwestję ajęta tu w sposób popularno-historyczny. Zwięzłe opowiedziane jest powstanie państw: moskiewskiego i litewskiego, ich ciągłe wojny, narażenie oparcie się Litwy o północną Polskę w wielkopomocnym dziele Unii.

Historycznie również ajęta jest kwestja Wschodniej Europy w książeczce Wandy Studnickiej pt. „Skąd się wzięli Polacy na Rosi?” Warszawa 1919. „Czy przyszli, jak wrogowie krzywdziciele, czy też i szczęście ta nicisli?” Na te pytania szaka autorka odpowiedzieć zarówno w historii wojen i nawałnie, jak kultury i spokojnej pracy gospodarze. Poszczególne rozdziały, jasno i wielokrotnie adowodniają prawo nasze do kresów wschodnich; prawo krwi, kultury i miłości.

O tem, jak bliżsi się wszyscy razem przeciwko Moskwie, opowiada też znana książka Edwarda Maliszewskiego, pt. „Rok 1863 na kresach mohilewskich”. Warszawa 1920 r. Niedługo to książeczka jest skończenie poważną monografią o ziemi i ludzich”. Na źródłach rzeczowych oparta, żywo i zajmująco pisana.

Tęgoż autora wyszły jeszcze trzy „Przewodniki po ziemi górdzkiej, mińskiej i wileńskiej”. Warszawa 1919. Każdy przewodnik posiada odpowiednią mapkę i najszerszegółasz dane cyfrowe o stanie etnograficznym i gospodarczym ziem omawianych.

Broszura St. Majewskiego „O kresach wschodnich i Straży Kresowej” ajęta kwestję walki naszej z ziemie wschodnie. Czotem kolumnami polskiej kultury idące do braci ze

wschodu, jest Towarzystwo „Straż Kresowa”. Powstała ona początkowo dla obrony Chełmszczyzny i Podlasia po haniebnym pokój brzeskim w 1918 r. Dłż zaś, czy to podczas wojny, czy po jej zakończeniu, z dniem każdym rosła znaczenie i rola cywilizowanych pięćpek „Straży”, jej „inicyjatywa w pokojowania ziela polskiego na zagrożonych terenach”. Autor szkiełce plany przyszłości i żywo społeczeństwo do zrozumienia i poparcia „Straży”.

Oddzielna broszura zawiera formálny „Statut Straży Kresowej”.

Z czasów aetku moskiewskiego na Podlasia, z czasów zmagania się wroga z katolicyzmem i polskością Chełmszczyzny, kęci krwawy obrazek książeczka „Miszkowcy: Z ziemi lez i krol”. Jest to chronologicznie jedna z najplerwszych broszur Straży, wydana bowiem w 1918 r.

Fronek z Zabuzza: „Dziwaje się, lądzićk piemie, dyabyl w Litwie daje ziemię”. Warszawa 1919. Dostkonato broszurka, iskrazca się namorem, dowcipnie ilustrowana, opowiada, jak to sprytny szwab Torbyje za żonę bierze i jak im dyabyl błogostawil. Tręścią jest wprowadzenie w Polsce reformy rolnej, w przeciwstawieniu do niemiecko-bolszewickich obcepek-cocanek, na Litwie Torbywuje. Do wszelkiej lądziści kresów stara się dotrzeć „Straż” ze swą idęą zgody narodów bratnich i wyższości polskiej kultury nad rosyjską. Oto niezwykle proste, a rzeczowe i prakcynująca książeczka, wydana w języku rosyjskim, p. t. „Kakoj ziemieliyj zakoh ustanowien polskim sejmom w Warszawie”. Warszawa 1920. Wbrew wszelkim insynacjom bolszewickim wykazuje ona, jak na dioni, demokratezny astrój Polski i jej spójność

rzadzenia się we własnym domu. Mamy tu opis astroja państwowego i wreszcie uchwały Sejmu z 10 lipca 1919 r., wprowadzającą reformę rolną.

Poczytnie miejsce między broszurami „Straży” zajmuje wykład A. Bogostowskiego p. t. „Jak się rząda narody”. Opisuje on zwięzłe i popularnie formy państwowe poszerzonych krajów, oraz ich astroje społeczne.

Ciekawe dane przytaeza broszura St. Łoży p. t. „Drogi żelazne ziem wschodnich Rzplitej w dobie przedwojennej”. Warszawa 1920. Z powodu bogatego materjału cyfrowego przeznaczone być może wyięzanie dla inteligencji.

Specjalne miejsce pośród książeczek „Straży” zajmują dwa male wydawnictwa wyjątkowej wprost wartości. Są to: 1) „Kozanie ks. kanonika Karola Lubiańca”, wypowiedziane dn. 24 kwietnia 1919 r. na przywitaniu Maczelnowo Wodza i wojsk polskich w Wilnie.

2) Pięknie i ozdobnie wydana „Litania naroda polskiego”, napisana przez jednego z najszlachetniejszych polskich kapłanów. Litanie tę ukuch pozna i niech zamknie w swem sercu każdy dobry Polak.

Na zakończenie wspomnę, iż „Straż Kresowa” wyda na Nowy Rok 1921 obszerny „Kalendarz Lądowy”, o bogatej treści patriotyczno-ideowej, opatrzonej mnóstwem rad i wiadomości rolniczo-gospodarczych.

Broszury Straży Kresowej posiadają na składzie wszystkie polskie księgarnie na Litwie, Białejrasi i Ukrainie, oraz redakcje pism codziennych, wychodzących w Wilnie, Grodnie i Białymstoku.

Czytatele i rozpowszechnijcie, bo godna i czysta to służba.

z włości gminy Saprastkiej. Wobec małej liczebności tamt. poster. policyjnego (6 ludzi) atakowi to znaczne akcje. Niezależnie od tego miejscowa Ekspozytura Siedziszca rozpoczęła w tym kierunku energiczną działalność wywiadowczą, o czym „Dziennik Białostocki” pod datą wczorajszą komanikował. Zaznacza się, że według zebranych dotychczas informacji, napady rabunkowe na szosie Krynk-Białystok miały miejsce na terenie, leżącym w obrębie powiatów: Sokółki i Grodzieńskiego, gdyż posterunki policyjne tam powiata żadnych doniesień w tym przedmiocie nie nadały.

Równocześnie, powołując się na dzisiejszą wzmiankę „Dziennika” o stanie bezpieczeństwa w powiecie, wyjaśnia się: na 15 gmiał tam pow. jest 16 poster. polic., co najmniej o sile 5-6 ludzi każdy.

Wiekze gminy, jak Zabłudów, Knyszyn, Choroszcz i Goniądz, posiadają na posterunku od 8 do 10 ludzi. W tej liczbie jest wielu nieprzyjętych i niewyszkolonych funkcjonariuszy. Natomiast w składzie policji miejskiej jest znaczny brak ludzi, gdyż akcja księgosuszu oraz ekspedycja, zorganizowana dla sciągania kontyngenta, zmąsły do odkomenderowania znacznej liczby niższych funkcjonariuszy z miasta.

Nad wyszkoleniem policjantów asilnie pracuje tam Komenda, rozmieszczając, iż wiedza fachowa stanowi zasadniczy warunek produktywności pracy w policji. Na bieżący (jeszcze) kurs wyszkolenia delegowaną z powiatu Białostockiego do szkół policji 20-letni funkcjonariusz.

W ostatnich dniach rozpoczęto w tam. powiecie stałą służbę patrolową.

Pozostaje już tylko pięć uprzywilejowanych ciągnięć „Milionówki”

27 listopada, 4, 11, 18 i 25 grudnia 1920 roku

Szczęściu własnemu wrota zamyka ten

kto kosztem tylko 1010 marek

nie zwiększa szansy wygrania miliona marek

Część mazykalno wokalna, którą wypełnią: koncert orkiestry dętej B. z. 42 pp., chór żołnierski, koncert kwartetu fortepianowego.

Część dramatyczną, którą wypełni odegranie czterech odsłon „Noży Listopadowej” Wyspiańskiego.

Ponieważ przedstawienie urządzono jest dla zalogi, rezerwując się w teatrze ograniczoną ilość miejsc dla zaproszonych przedstawicieli władz oraz instytucji społecznych. Bilety te po otrzymaniu zgłoszeń od zaproszonych zostaną im doręczone.

O jaknajliczniejszym udziale w aroczystości aprasza się.

Pieniądze z Ameryki

Za pośrednictwem D.D.K. do Białegostoka nadeszła z Ameryki 680.000 mk. Pieniądze te wypłacone są adresem według kursu 380-440 mk. za dolar.

Protest sjonistów

W № 25 b. m. miejscowej gazety żydowskiej „Dos Najc Leben”, ogłoszono list otwarty miejscowej organizacji sjonistycznej „Mizrach” (Wschód) do D. D. K.

Treść tego pisma jest nader zajmująca. Chodzi mianowicie o to, że D. D. K., otrzymując od obywateli amerykańskich różne kwoty w dolarach dla wypłaty żydom, przebywającym w naszym kraju, askatecznie te wypłaty w ten sposób, że wymienia dolary na marki polskie i wydaje aprawnionym przypadające same wedle kursu z dnia otrzymania przekazu. Gdy się weźmie pod uwagę, że kurs dolara podnosi się niemal z godziny na godzinę wyraźnym będzie, jak niedogodne są te operacje D. D. K. dla interesowanych odbiorców. Mając tedy dobro ogółu na względzie, protestuje gorąco wspomniana organizacja sjonistyczna na łamach „Dos Najc Leben”.

Młodzi innemi zaznaczają sjonistów, że D. D. K. nie ma prawa dokonywać podobnych operacji finansowych i, jako czynnik pośredniczący, obowiązany jest doręczyć odbiorcom przekazane same w tej walucie, w jakiej je sam otrzymał. Nie zadowolają się też sjonisi Homocemkiem rabino Kowalskiego, że D. D. K. dokonywa wspomnianych operacji z przyzyc „wyższej taktyki” i wskazują, jako na poręczający i godny naśladowania przykład, na „Express-Company”, który amerykańskie przekazy wypłaca dolarami. Dlaczego więc D. D. K. nie może tego czynić?

Na zakończenie domagają się sjonisi, aby D. D. K. dopłacił wszystkim poszkodowanym przez siebie odbiorcom przypadającą z różnicy kursu nadwyżkę. W razie odmowy odwołuje się do sądu rabina. Projekt imieniem prezydium organizacji podpisali: A. Anejszem i P. Adoszako.

Ze szkół średnich

(K) Dziś 27 i jutro 28 listopada r. b. w gmachu gimnazjum męskiego im. króla Zygmunta Augusta odbędą się obchód rocznicy powstania listopadowego, urządzony staniem Oddziału Związka Zawodowego Nauczycielstwa Polskiego Średnich w Białymstoku.

Przyjazd Ludwika Koma.

Przedwczoraj przybył do Białegostoka nowy delegat amerykańskiego „Kieles Komiteta” — Ludwik Kom, który przywiózł dla tam. żydów kilkudziesiąt milionów. Z samej powyższej bardzo znaczna kwota przypada dla miejscowego żydostwa, stowarzyszenia „Wadokol”. P. Kom wymienił dolary na marki polskie w Gdańsku, wedle kursu 485 mk. za dolar.

(Kars miejscowej giedy podaliśmy wczoraj).

Wieczornica na rzecz Domu Żołnierza Polskiego.

Z powodu wieczornicy, która urządził Magistrat w sobotę 27 b. m. „Kabaret-wieczór” na rzecz Domu Żołnierza Polskiego odbędą się 1-go grudnia w lokala Gospody.

Rocznica śmierci d-ra I. Chazanowicza.

Dnia 25 bm. odbyło się w miejscowej synagodze im. Zabłudowskiej nabożeństwo żałobne za spokój duszy bp. d-ra I. Chazanowicza, zmarłego przed rokiem w Szwajcarii, zasłużonego żydowskiego działacza społecznego i najpppajniejszego lekarza w naszym mieście.

Ogród im. I. Chazanowicza w Palestynie.

Miejscowa organizacja sjonistyczna urządziła składkę wśród żydów na założenie ogrodu-lecznicy w Palestynie im. d-ra I. Chazanowicza.

I. Kalecki tknięty paralizem

Znany w mieście naszym działacz społeczny, obecny przez Białostockiego Towarzystwa Wzajemnych ubezpieczeń od ognia, I. Kalecki, atęgi w dnia 25 bm., w czasie zebrania, poświęconego obradom nad sprawą otworzenia w mieście naszym szkoły rękodzielniczej — paralizem. Stan chorego groźny.

Kinematograf

„Apollo”.

Wyswietla dramat „Karczuga rca”. Rozegrwane przez dyrekcję w czwartek i piątek „milionówki” uczestniczyli w pierwszym dniu p. Ch. Wysowskiego (Warszawska 14) № bli. 1174 asyg. № 1122934. W drugim p. P. Karpo (Sosnowa 38) № bli. 457 asyg. № 1122937.

OGŁOSZENIE.

Oddział Białostocki Dyrekcji P. K. P. ogłasza przetorg na dzierżawę bufetów w następujących stacjach kolejowych:

- 1) w Łosošnie,
- 2) w Czarnej Wsi.
- 3) w Bielsku,
- 4) w Augustowie,
- 5) w Walltach.

Osoby zyczące abiegnać się o dzierżawę wymienionych bufetów winne skłodać oferty zaopatrzone naklejonym znaczkiem stemplowym na 10 marek ze wskazaniem deklarowanej miesięcznej tenazy dzierżawnej, w zapieczętowanych kopertach, do Wydziału Administracyjnego Oddziału Dyrekcji P. K. P. w Białymstoku, ul. Lipowa L. 35 do dnia 15 grudnia godzina 12 w południe.

Na kopertach winien być umieszczony oprócz adresu napis: „oferta na bufet”.

Warunki względnie szenia umowy można obejrzeć w Wydziale Administracyjnym Oddziału Dyrekcji P. K. P. w Białymstoku lub u Zarządowców powyżej wymienionych stacji kolejowych.

W razie kandydowania na kilka stacji równocześnie ma być wniesiona na każdy poszczególny bufet osobno oferta.

Do każdej oferty ma być dołączony kwit na złożone w kasie Oddziału Dyrekcji wadium w wysokości, o mianowicie:

- 1) w Łosošnie 3.000 mk.
- 2) w Czarnej Wsi 300 mk.
- 3) w Bielsku 1000 mk.
- 4) w Augustowie 2.000 mk.
- 5) w Walltach 300 mk.

W razie nieprzyjęcia oferty będzie wadium oferentowi zwrócone, zaś w razie zrealizowania się podpisania umowy przez oferenta przypadła złożone wadium.

Kronika.

Kronika kościelna.

Od jutra w niedziele i święta Adwenta w kościele parafjalnym rozpoczyna się nabożeństwo z kazaniem, zwane „Koratami”, początek o g. 6 r.

Obchód 90-ej rocznicy powstania listopadowego.

W dnia 29 b. m. święci garnizon białostocki 90-ą rocznicę powstania listopadowego. Na święto złożą się:

Przedpołudniem.

O godzinie 10-ej aroczysta maza w kościele parafjalnym. Podczas mszy splewné będzie chór żołnierski w B. Z. 42 p. przy akompanjemencie kwartetu smyczkowego. — Po mszy defilada wojskowa, poczem przejdzie capstrzyk aliam: Sienkiewicza, Warszawska, Pałacowa i rozwinie się przed Teatrem Pałacu. Po capstrzyka wygłoszony zostanie w sali Teatru Pałacu odczyt o powstaniu listopadowem. — Dla przedstawicieli władz cywilnych oraz instytucji społecznych zarezerwowane zostaną również miejsca na sali.

Miejsca w kościele.

Prezbiterjum przeznacza się dla przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych.

Dla instytucji, które wystąpią z ofertami przeznacza się wyloty frontowe naw bocznych.

Nawę Środkowa zajmuje wojsko. Reszta naw bocznych oraz balkony przeznacza się a publiczności.

Wskazaniem miejsca za a się oficerowie, którzy pełnić będą honory.

Białystok. 26 11 20 r. cenił oświatowy garnizon.

Wieczór.

O godz. 19 m. 30 aroczysto Akademia, na którą złożą się:

Kino „APOLLO” KARZĄCA RĘKA

Przygody nieuchwytniej kobiety w 6 aktach na tle przygód

„Czarnego domina”

Wytwórni amerykańskiej

„Transatlantic” w Nowym-Jorku.

Karząca ręka
punkt kulminacyjny
sensacji amerykańskich

Karząca ręka
nieprzerwany ciąg
ciekawych momentów

Karząca ręka
przykawa widza od po-
czątku do końca akcji

Karząca ręka
Kolosalny sensacyjno-
awanturkowy dramat

Karząca ręka
porywa widza i wzbudza
zachwyt.

Karząca ręka
odstawił kulisz bajanego
życia Nowego-Jorka

DOM HANDLOWY

Marjan Gołaszewski i S-ka

Warszawa, ul. MARSZAŃKOWSKA № 109, róg Chmielnej przy dworcu W-W. Tel. 64-53.

SURÓWKI.
PŁUTNO Widzewskie, Schejblera i inne.
KORTY garniturowe.
PODSZEWKI.
KOLDRY.

BAJE zimowe.
FLANELETY.
BARCZANY.
CHUSTKI wełniane.

HURT I DETAL.

Dostawy do kooperatyw, kółek
rolniczych, stowarzyszeń. Ceny
najniższe. Wybór ogromny.

Bank Kredytowy Warszawski

ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU

niniejszym podaje do wiadomości, że w czasie najazdu bolsze-
wickiego na Białystok zostały zrabowane przez bolszewików
pomiędzy innymi dokumentami następujące:

- 1) amerykański czek № 486,534 na bank Dyskontowy w War-
szawie na sumę mk. 300,
- 2) amerykański czek № 789,310/112722
na Polską Krajową Kasę Pożyczkową w Białymstoku na sumę
mk. 3000 — № 80643720 na sumę mk. 2000 — i № 776180/484948
na sumę mk. 5800,
- 3) dowód zaliczeniowy № 1646,644 na Dom
Handlowo-Ekspedycyjny „Lewin, Bdeber i S-ka w Białymstoku,
wystawiony na Złotowice Łarje i Krapnicki w Białymstoku na
sumę mk. 26361.

674

Centr. Warsztaty Taborowe

przyjmą natychmiast maszynistkę ze znajomością buchalterji. Ponadto
kowali, kotłodziel, rymarzy. Zgłoszenie między 10 a 12 w kancelarji.
szosa Żółtowska 15. 697

TYTOŃ SUROWY

Staly skład tranzytowy wszelkich zaprawianych tytoni surowych
do fabrykacji cygar, papierosów i tytoni.

FILJA W POZNANIU I EYDTKUHNNEN

Import Tytoni

Heineberg, Meyer & Cie.

Gdańsk, Ankerchmiedegasse 14.

Adr. telegr.: Tabacos.

Telefon 815.

656

D-r I. NEUMARK

z Piotrogroda

o. wydział Płotrogrodzkiego Histo-
rycznego szpitala wenerycznego.

Choroby: weneryczne, skórne

...czopielowe. (006-914).

od 10-12 i od 3-8 p.p.

ul. Kilińskiego № 11 (b. Niemiecka).

LEKARZ WETERYNARYJNY

W. AKERMAN

Ordynator oddziału chirurgicznego

Szpitala koni armji

przyjmuje chore zwierzęta

od godz. 4 do 7 wiecz.

ul. Kilińskiego 19.

Dobre obiady w Restauracji

Hotelu „RYGA”

Pokoje w cenach umiarko-
wanych naprzeciw stacji
połca. nowy zarząd.

D-r J. Walewski

Choroby włosów, skórne i
weneryczne

Rynek Kościuszki № 3

przyjmuje od 6-jej do 8-jej w.

Dr. M. Kacnelson

Choroby weneryczne i skórne

Białystok, Kilińskiego 8

przyjmuje od 9-1; 4-7.

Ogłoszenie.

Komenda P. P. Okręgu Białostockiego podaje do wiadomości, że
podania o przyjęcie do policji państwowej przyjmują Komenda Re-
zerwy przy V okręgu P.P., ul. Mickiewicza Nr. 21.

Warunkiem przyjęcia do policji jest:

- 1) obywatelstwo polskie,
  - 2) nieskazitelna przeszłość,
  - 3) wiek od 23 do 48 lat,
  - 4) zdrowa i silna budowa ciała oraz wzrost odpowiedni,
  - 5) znajomość języka polskiego w piśmie i w słowie, i umiejętności pisania.
- Zgłaszać się z podaniem od 11-1 p.p. i od 4-7 w kancelarji Rezerwy.
Podani są: kornieści, baciści, wachmistrz i bębniści

701

Dom murowany

frontowy i piekarnia do sprze-
dania, ulica Warszawska 49.
Panicz. 690

Ogłoszenia drobne.

Zgubiono paszport niemiecki na imię
Dawid Gralewski, ul. Polna 12. 708

Skradziono 5 proc. krotko-
terminowej P. p. F. na
sumę 1200 mk. № 32880 z dn. 2-7 1920 r.
wyd. przez P.K.K.P. oddział w Białymstoku. 709

Zgubiono legitymację niemiecką oraz dy-
pl. na lek. dentyst. na imię Zofja Keli-
skiej-Mazo, Rynek Kościuszki 11 m. 2. 702

Zgubiono 2 paszporty: niemiecki i rosyj-
ski, kartę powołania oraz inne doku-
menty na imię Jan Sawolta ul. Mazowie-
cka № 5. 703

Cegła i torf do sprzedania. Do-
wiedzieć się: Biały-
stok, Mickiewicza 4. 704

Zgubiono paszport polski wydany w Biał-
ymstoku na imię Gustyna Rezen, ul.
Stankiewicza 20. 694

Zgubiono paszport niemiecki na imię Elio
Caori, ul. Surażska 41. 695

Zgubiono paszport niemiecki na imię Chaim
Wajner, ul. Żółta 3. 692

Zgubiono legitymację polską na imię
Lejb Lewit, ul. Zamenhofska 29. 693

Zgubiono paszport niemiecki na imię
Borucha Panusza ul. Surażska 40. 699

Zgubiono paszport niemiecki na imię
Mowazy Lejba Libermene ulica Ciepła
№ 14. 690

Zgubiono paszport niemiecki na imię
Borys Gruczyński, ul. Branickiego 3. 696

Poszukując posady kancelistski
i prac biurowa. Oferty do Redakcji „Dzienn-
nika” pod „Kancelistka”. 690

Zgubiono paszport niemiecki na imię
Sore Zacharasz, ul. Stankiewicza 124.
697